

RESPONSABILITATE SOCIALĂ ȘI CIVICĂ

cod SIPOCA/MySMIS2014+ 1023/151469

**”Dialog social și civic pentru dezvoltare locală sustenabilă”
Proiect derulat de Asociația ”România Prinde
Rădăcini”**

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

www.poca.ro

Proiect: Dialog social și civic pentru dezvoltare locală sustenabilă

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020

Cod SMIS: 151469 cod SIPOCA: 1023

RESPONSABILITATE SOCIALĂ ȘI CIVICĂ

Suport de curs

Întocmit: Luminița Ciocan, expert 2 implementare – formator

Avizat: Mihai Tatulici, manager proiect

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Conceptul de "dezvoltare durabilă / sustenabilă"

Sustenabilitate - calitate a unei activități antropice de a se desfășura fără a epuiza resursele disponibile și fără a distruge mediul, deci fără a compromite posibilitățile de satisfacere a nevoilor generațiilor următoare.

Dezvoltare durabilă / sustenabilă:

Durabilitatea pleacă de la ideea că activitățile umane sunt dependente de mediul înconjurător și de resurse. Sănătatea, siguranța socială și stabilitatea economică a societății sunt esențiale în definirea calității vieții.

Etape ale dezvoltării conceptului:

1972 - Conferința privind Mediul Ambient (Stockholm) a pus pentru prima dată în mod serios problema deteriorării mediului înconjurător în urma activităților umane care pune în pericol însuși viitorul omenirii.

1974 – Lester R. Brown („Worldwatch Institute”) atrage atenția, în lucrarea „Planul B 2.0” asupra conflictului dintre civilizația industrială și mediul ambient și menționează corelat aspecte ca: tendința de epuizare a resurselor naturale de energie, de materii prime și de hrană; consumarea resurselor regenerabile într-un ritm superior capacității lor de regenerare; deteriorarea fizică și poluarea unor factori vitali de mediu: apă, aer, sol.

În consecință, susține acesta, o societate durabilă este o societate care își organizează sistemul economic și social astfel încât resursele naturale globale și sistemele de suport ale vieții să fie menținute.

Conceptul de "dezvoltare durabilă / sustenabilă"

Etape ale dezvoltării conceptului:

1983 – începe să funcționeze Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (condusă de Gro Brundtland)

1985 – Convenția de la Viena privind protecția stratului de ozon (22 martie 1985, ratificată de România în dec. 1993)

1997 – Raportul Comisiei Brundtland - „Our common Future” (comisie ce a fost convocată de SUA în 1987 pentru a examina degradarea mediului global), definește sustenabilitatea ca fiind „satisfacerea nevoilor de azi fără a sacrifica abilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi”.

Raportul Comisiei Brundtland admitea că dezvoltarea economică nu poate fi oprită, dar că strategiile trebuie schimbate astfel încât să se potrivească cu limitele ecologice oferite de mediul înconjurător și de resursele planetei. În finalul raportului, comisia susținea necesitatea organizării unei conferințe internaționale asupra dezvoltării durabile.

1992 – are loc Conferința de la Rio de Janeiro – ”Summit-ul Pământului” – unde se stabilește un plan de susținere a dezvoltării durabile (Agenda 21) și unde se adoptă mai multe convenții legate de schimbările climatice, diversitatea biologică și stoparea defrișărilor masive.

2002 – Summit-ul pentru dezvoltare globală de la Johannesburg

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Conceptul de "dezvoltare durabilă / sustenabilă"

Evoluția conceptului de "Dezvoltare durabilă / sustenabilă" în documentele UE:

- 1972 – Summit-ul de la Paris a evidențiat necesitatea acordării unei atenții deosebite protecției mediului în contextul expansiunii economice și a îmbunătățirii standardelor de viață.
- 1997 – obiectivul dezvoltării durabile a fost inclus în Tratatul de la Maastricht;
- 1999 – Tratatul de la Amsterdam a consolidat baza legală a politicii vizând protecția mediului precum și promovarea dezvoltării durabile în cadrul Uniunii Europene.
- 2000 – Șefii statelor membre UE reuniți în ședința Consiliului European de la Lisabona s-au angajat să creeze, până în anul 2010, "cea mai competitivă și dinamică economie bazată pe cunoaștere din lume"
- 2001 - la Summit-ul de la Goetheborg a fost adoptată Strategia de Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene
- 2005 – Comisia a demarat un proces de revizuire a Strategiei de Dezvoltare Durabilă, proces care se finalizează un an mai târziu. Probleme identificate: schimbările climatice, amenințări la adresa sănătății publice, creșterea sărăciei și a excluziunii sociale, epuizarea resurselor naturale și afectarea biodiversității;
- 2006 – adoptarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă pentru o Uniune Europeană Extinsă

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Conceptul de Responsabilitate Socială Corporativă

- CSR este un concept prin care companiile își integrează, pe principiul voluntar și peste cerințele legale și obligațiile contractuale, preocupările sociale și de mediu în operațiile de afaceri și în alte interacțiuni cu stakeholderii lor. (Comisia Europeană)
- CSR se referă la afacerile și organizațiile care privesc dincolo de obligațiile legale pentru a gestiona impactul pe care îl au asupra mediului și a societății. În principal, acest lucru ar putea include felul în care organizațiile interacționează cu angajații lor, furnizorii lor, clienții lor și cu comunitățile în care activează, precum și măsura în care se implică în protejarea mediului. (The Institute of Directors, UK)

Conceptul de Responsabilitate Socială Corporativă

- Comisia propune o nouă definiție a RSI care desemnează „responsabilitatea întreprinderilor pentru impactul pe care îl au asupra societății”.
- Pentru a-și îndeplini în totalitate responsabilitățile sociale, întreprinderile ar trebui să dispună de o procedură prin care să integreze preocupările sociale, etice, de mediu și cele care țin de drepturile omului și de protecția consumatorilor în activitățile lor de afaceri și în strategia lor, în strânsă colaborare cu părțile interesate, având drept scop:
 - să stimuleze crearea unor valori comune pentru proprietarii/acționarii lor, pentru alte părți interesate și pentru societate în general;
 - să identifice, să prevină și să atenueze eventualele efecte negative pe care le pot avea.

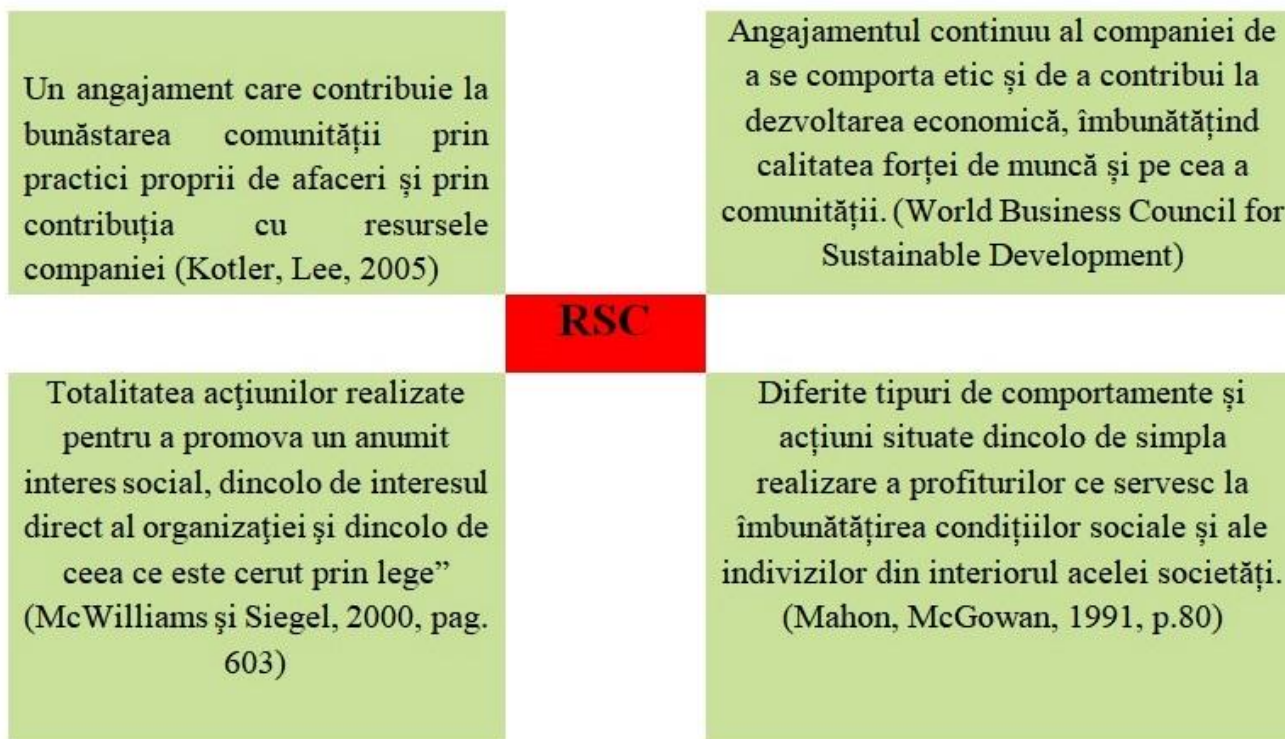
Conceptul de Responsabilitate Socială Corporativă

- este o acțiune care are la bază principiul dezvoltării durabile;
- urmărește satisfacerea nevoilor și aspirațiilor prezentului fără a compromite șansele de a le satisface și pe cele ale viitorului;
- nu este doar o simplă donație în bani în cadrul unor acțiuni filantropice;
- se poate întâlni atât la nivelul companiilor multinaționale, cât și al IMM – urilor sau ONG-urilor
- asumându-și o responsabilitate socială, întreprinderile pot să construiască relații de încredere pe termen lung cu angajații, consumatorii și cetățenii, relații care să servească drept fundament pentru crearea de modele de afaceri durabile.
- responsabilitatea socială a întreprinderilor presupune și eforturile acestora de a atenua efectele sociale ale crizei economice actuale, inclusiv în ceea ce privește pierderea de locuri de muncă.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

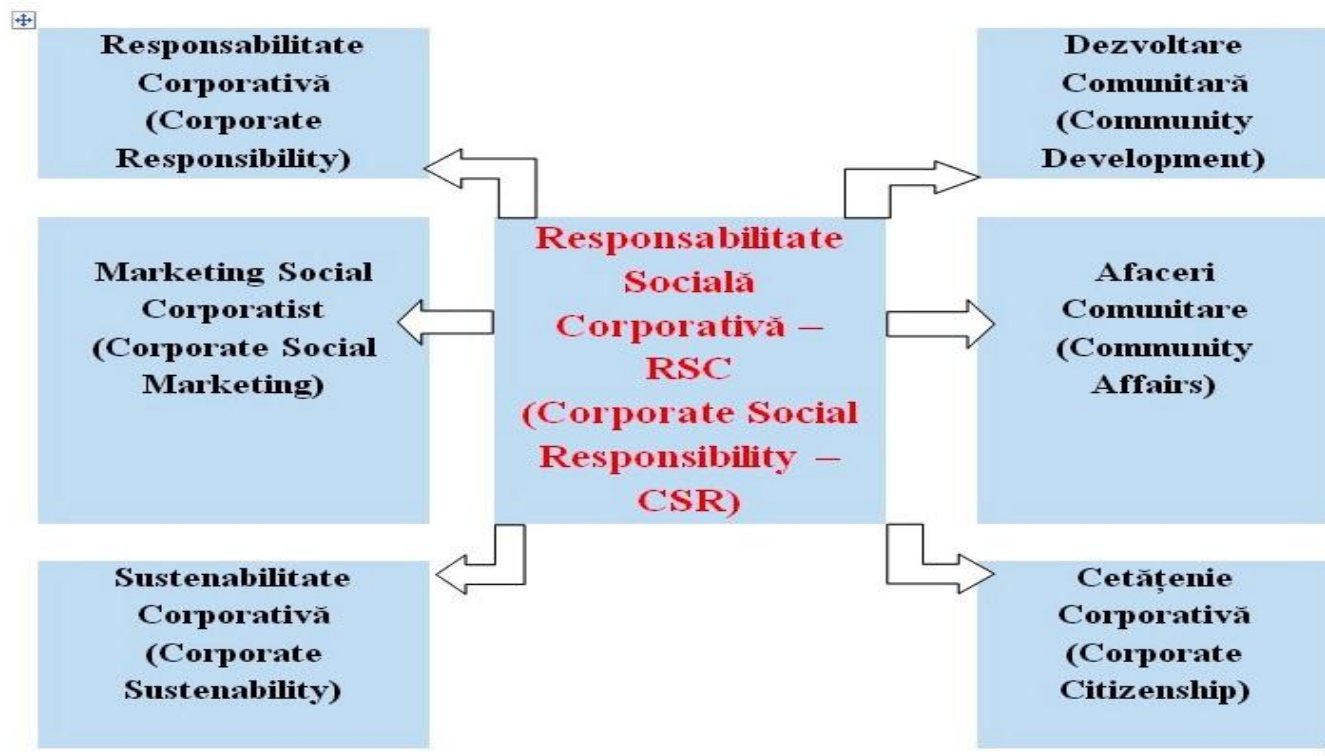

Conceptul de Responsabilitate Socială Corporativă

Conceptul de Responsabilitate Socială Corporativă

Inițiativele “responsabile” ale companiilor au fost denumite printr-o varietate de termeni:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Responsabilitatea socială presupune, prin urmare:

- angajamentul organizației pe termen lung de a contribui la dezvoltarea economică a comunității prin implicarea activă a angajaților, a familiilor acestora, a comunității locale, a societății pe scară largă;
- realizarea de activități comunitare, cu un impact ridicat asupra societății, care să amelioreze eventualele disfuncții apărute ca efect al activității economice desfășurate de respectiva companie;
- o politică pe termen lung, prin care organizația decide să contribuie în mod voluntar la îmbunătățirea comunității în care își desfășoară activitatea. Mai mult, ea presupune o practică de afaceri transparentă și responsabilă față de societate;
- relația pe care o dezvoltă o companie cu gama sa largă de grupuri cointerestate; în această categorie sunt incluși atât clienții, angajații, membrii comunității, cât și investitorii;
- o investiție realizată de companii pentru binele comunității/societății, investiție făcută în mod voluntar, și nu sub presiunea unui cadru legal ce trebuie respectat. Spre exemplu, achiziționarea de echipamente care să micșoreze riscul de poluare a mediului în cazul unei rafinării este o obligație impusă prin lege, în schimb susținerea, pe termen lung, a unor campanii de reîmpădurire a zonelor afectate de poluare poate fi încadrată în categoria activităților de RSC.
- la modul cel mai general, un contract permanent între societate și sectorul de afaceri.

Câteva date istorice

Anii 50:

- Sub denumirea de “responsabilitatea socială”, inițial, conceptul a avut în prim plan așteptările societății de la mediul de afaceri și la obligațiile etice ale companiei față de aceasta.
- Howard Bower, supranumit “părintele” responsabilității sociale a companiei, definea CSR ca fiind: “obligațiile oamenilor de afaceri de a urma acele politici, de a lua acele decizii, sau de a urma acele direcții care sunt agreate în termeni de valori și obiective de către societatea noastră.”

Anii 70:

- atenția s-a mutat către capacitatea companiilor de a răspunde la cerințele mediului în care activează.
- Sub denumirea de “receptivitatea socială a companiei”, s-a ridicat problema felului în care și cu ce consecințe companiile pot să se adapteze la nevoile societății.

Câteva date istorice

Anii 80 - 90:

- În anii 1980 -1990, teoria stakeholderilor a adus o contribuție importantă asupra discursului privind CSR. A schimbat paradigma stakeholderilor a lui Milton Friedman care considera că maximizarea rezultatelor financiare către acționari este cea mai mare responsabilitate socială a unei companii.
- **Cetățenia companiei**, următorul pas, se leagă de teoria contractului social, prin care se spune ca o companie aparține mai degrabă comunității în care activează, decât a unor persoane; ca o extensie a acestuia, compania devine un cetățean al comunității față de care are niște drepturi și obligații.
- **Guvernanța corporativă** (CG) a apărut ca și concept în 1992, ca urmare a raportului Cadbury din Marea Britanie. Guvernanța corporativă este definită ca fiind managementul întregului sistem de relații între consiliu de conducere, management, acționari și alți stakeholderi.

Raportul Cadbury –fundamentul guvernării corporative în statele Uniunii Europene

- 1992: se emite Raportul Cadbury, de către ADRIAN CADBURY, privind aspectele financiare ale guvernării corporative, raport care a devenit primul cod de guvernare corporativă. Codul Cadbury stabilea pentru prima oară regulile de bază ale administrării unei companii pentru a se obține creșterea eficienței, concomitent cu un comportament nediscriminatoriu față de acționari.
- Raportul Cadbury a fost primul cod care a propus aplicarea unei declarații pe baza „aplici sau explici”, ce ulterior a fost preluată în numeroase state europene. În conformitate cu această abordare, entitățile au fost sfătuite să aplice în mod voluntar recomandările Raportului Cadbury.
- În perioada 1995 -1999, țări precum Franța, Spania, Țările de Jos, Finlanda, Belgia, Italia și Portugalia au elaborat coduri proprii de guvernare corporativă. Într-o a doua etapă, în anii 2000, statele care au elaborat coduri de guvernare corporativă proprii au început să le pună în aplicare.
- Prin urmare, în UE a fost adoptat un număr de peste 35 de coduri, fiecare țară având cel puțin un cod de guvernare corporativă. Marea Britanie deține cel mai mare număr de coduri de guvernare corporativă, aproximativ o treime din totalul codurilor emise de țările membre ale Uniunii Europene și a acceptat și coduri internaționale.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Ce subiecte acoperă RSC

- drepturile omului;
- practicile de muncă și de ocupare a forței de muncă (de exemplu, formarea, diversitatea, egalitatea de gen, sănătatea și starea de bine a angajaților);
- etica de afaceri;
- aspectele care țin de mediu (de exemplu, biodiversitatea, schimbările climatice, utilizarea eficientă a resurselor, analiza ciclului de viață și prevenirea poluării);
- lupta împotriva fraudelor și a corupției;
- implicarea și dezvoltarea la nivelul comunității;
- integrarea persoanelor cu handicap;
- interesele consumatorilor;
- sănătatea;
- cultura;
- relații transparente cu autoritățile publice.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Ce subiecte acoperă RSC

- Programele de RSC pot aborda o multitudine de domenii, iar activitățile respective nu trebuie să fie neapărat complexe sau costisitoare. Importante sunt scopurile și obiectivele urmărite, integrarea lor în politica de management a organizației și susținerea lor pe termen mediu și lung, astfel încât rezultatele scontate să fie obținute în integralitatea lor.
- O inițiativă face parte din RCS atunci când are **CARACTER VOLUNTAR!** Cu alte cuvinte, nu este un program de responsabilitate socială o schimbare pe care organizația o adoptă ca urmare a unor obligații legale sau ca urmare a presiunilor venite afara organizației!

Responsabilitatea Socială Corporativă (RSC)

- Pentru întreprinderile, în special întreprinderile mari, care urmăresc o abordare formală a RSC, principiile și orientările recunoscute la nivel internațional furnizează orientări cu caracter imperativ, în special:
- orientările recent actualizate ale OCDE pentru întreprinderile multinaționale,
- cele zece principii ale inițiativei „Global Compact” a Organizației Națiunilor Unite,
- standardul de orientare ISO 26000 privind responsabilitatea socială,
- Declarația tripartită a OIM de stabilire a principiilor privind întreprinderile multinaționale și politica socială
- Principiile directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

UN Global Pact

- UN Global Pact este o inițiativă a Organizației Națiunilor Unite (iulie 2000) pentru a determina întreprinderile și firmele din întreaga lume să adopte politici durabile și responsabile din punct de vedere social și să raporteze despre implementarea acestora.
- Pactul Global al ONU este cea mai mare inițiativă de sustenabilitate corporativă și responsabilitate socială corporativă din lume, cu 13000 de participanți corporativi și alte părți interesate din peste 170 de țări.
- Cele 10 principii ale Pactului Global al ONU în domeniul drepturilor omului, al muncii, al mediului și al luptei împotriva corupției sunt:

Drepturile omului

Principiul 1: Întreprinderile ar trebui să sprijine și să respecte protecția drepturilor omului proclamate la nivel internațional; și

Principiul 2: să se asigure că nu sunt complici la încălcări ale drepturilor omului.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

UN Global Pact

Muncă

- Principiul 3: Întreprinderile ar trebui să susțină libertatea de asociere și recunoașterea efectivă a dreptului la negociere colectivă;
- Principiul 4: eliminarea tuturor formelor de muncă forțată și obligatorie;
- Principiul 5: abolirea efectivă a muncii copiilor; și
- Principiul 6: eliminarea discriminării în ceea ce privește angajarea și ocuparea forței de muncă

Mediu

- Principiul 7: Întreprinderile ar trebui să sprijine o abordare preventivă a provocărilor de mediu;
- Principiul 8: să întreprindă inițiative pentru a promova o mai mare responsabilitate față de mediu; și
- Principiul 9: încurajarea dezvoltării și difuzării de tehnologii ecologice.

Anticorupție

- Principiul 10: Întreprinderile ar trebui să lupte împotriva corupției sub toate formele sale, inclusiv a șantajului și a mitei.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

ISO 26000 - Guidance on social responsibility

- Lansat la Geneva, la 1 noiembrie 2010, ISO 26000 furnizează linii directoare privind responsabilitatea socială, atât pentru organizațiile de toate tipurile din sectorul privat, cât și pentru cele din sectorul public.
- ISO 26000 conține îndrumări, nu cerințe, și, prin urmare, nu este utilizat ca un standard de certificare.

Cele 7 domenii ale responsabilității sociale:

- guvernanta organizațională - încorporarea celor șapte principii ale responsabilității sociale în procesele decizionale și operaționale.
- drepturile omului - drepturi civile, politice, economice, culturale, sociale.
- condiții de muncă - recrutarea și promovarea responsabilă a angajaților, proceduri de rezolvare a etichilor, transferul angajaților, formare, sănătate, securitate și igienă industrială, remunerație, timp de lucru.
- mediul - abordarea precautională, evaluarea și managementul riscului de mediu, aplicarea principiului poluatorul plătește, luarea în considerare a ciclului de viață al produsului, producție curată și eco-eficientă, abordarea sistemului produs-serviciu, achiziții durabile, conștientizare și sensibilizare a publicului.
- practicile de afaceri - comportamentul etic al organizațiilor în relații cu alte organizații, cu scopul de a genera output-uri responsabile.
- problemele consumatorilor - Ghidul Națiunilor Unite pentru Protejarea Consumatorului.
- implicarea socială - organizațiile trebuie să fie un „bun cetățean” al comunității.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

ISO 26000 - Guidance on social responsibility

Cele 7 principii ale responsabilității sociale:

- Responsabilitatea - organizația poartă răspundere pentru impactul asupra societății, economiei și mediului.
- Transparența - pentru deciziile și activitățile care au un impact asupra societății și a mediului.
- Comportament etic - comportament organizațional onest, echitabil și integru.
- Respect pentru interesele stakeholderilor - identificarea importanței pe care aceștia o au pentru dezvoltarea durabilă precum și suport pentru cei care nu au posibilitatea de a se organiza sau de a fi ascultați.
- Respectarea legii.
- Respectarea normelor internaționale de comportament - este vorba de principalele norme folosite în dreptul internațional.
- Respectul drepturilor omului - identificarea și prevenirea oricăror abuzuri.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Parcursul legislativ european

- 13 aprilie 2011 – Comunicarea Comisiei Europene cu titlul “Actul privind piața unică — Douăsprezece pârgii pentru stimularea creșterii și întărirea încrederii — «Împreună pentru o nouă creștere»”
- Comisia a identificat necesitatea de a crește la un nivel înalt și comparabil în toate statele membre transparența informațiilor sociale și de mediu furnizate de întreprinderile din toate sectoarele.
- 25 octombrie 2011 – a fost adoptată Comunicarea Comisiei Europene „O nouă strategie a UE (2011-2014) pentru responsabilitatea socială a întreprinderilor”
- Comisia propune prezentarea unui proiect legislativ în domeniul RSC, care ar acoperi necesitatea prezentarea într-o formă îmbunătățită a informațiilor sociale și de mediu de către întreprinderi.
- 6 februarie 2013 – Rezoluțiile Parlamentului European referitoare la „Responsabilitatea socială a întreprinderilor: un comportament responsabil și transparent al întreprinderilor și o creștere economică durabilă” și, respectiv, la „Responsabilitatea socială a întreprinderilor: promovarea intereselor societății și a unei căi spre o redresare economică sustenabilă și cuprinzătoare”

Parcursul legislativ european

- Parlamentul European a invitat Comisia să prezinte o propunere legislativă privind prezentarea de informații nefinanciare de către întreprinderi. Conform discuțiilor, un astfel de proiect trebuie:
- să țină seama de natura multidimensională a responsabilității sociale a întreprinderilor (RSI)
- să țină seama de diversitatea politicilor în materie de RSI aplicate de întreprinderi,
- să aibă asociat un nivel suficient de comparabilitate, pentru a satisface nevoile investitorilor și ale altor părți interesate,
- să asigure consumatorilor un acces facil la informațiile privind impactul întreprinderilor asupra societății
- să se stabilească anumite cerințe juridice minime în ceea ce privește amplasarea informațiilor care ar trebui puse la dispoziția publicului și a autorităților de către întreprinderile din întreaga Uniune.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Parcursul legislativ european

- În scopul de a spori consecvența și comparabilitatea informațiilor nefinanciare prezentate în întreaga Uniune, anumite întreprinderi mari ar trebui să întocmească o declarație nefinanciară care să conțină informații privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită.
- O astfel de declarație ar trebui să includă o descriere a politicilor, a rezultatelor și a riscurilor legate de aceste aspecte
- Ar trebui să fie integrată în raportul de gestiune al întreprinderii în cauză.
- Declarația nefinanciară ar trebui să includă, de asemenea, informații privind politicile de diligență necesară aplicate de întreprindere, precum și, atunci când este relevant și proporțional, lanțurile de aprovizionare și de subcontractare ale acesteia, pentru a identifica, a preveni și a reduce impacturile negative existente și potențiale.

Parcursul legislativ european

- Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a scuti întreprinderile care fac obiectul acestei directive de obligația de a întocmi o declarație nefinanciară în cazurile în care acestea prezintă un raport separat corespunzător aceluiași exercițiu financiar și cu un conținut care acoperă aceleași subiecte.
- Declarația ar trebui să conțină, în ceea ce privește **aspectele legate de mediu**, detalii privind impactul actual și previzibil al operațiunilor întreprinderii asupra mediului și, după caz, asupra sănătății și a siguranței, utilizarea de energie regenerabilă și neregenerabilă, emisiile de gaze cu efect de seră, utilizarea apei și poluarea aerului.
- În ceea ce privește **aspectele sociale și de personal**, informațiile furnizate în declarație se pot referi la acțiunile întreprinse pentru a asigura egalitatea de gen, punerea în aplicare a convențiilor fundamentale ale OIM, condițiile de muncă, dialogul social, respectarea dreptului lucrătorilor de a fi informați și consultați, respectarea drepturilor sindicale, sănătatea și siguranța la locul de muncă, dialogul cu comunitățile locale și/sau acțiunile întreprinse pentru a asigura protecția și dezvoltarea acestor comunități.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Parcursul legislativ european

- În ceea ce privește **drepturile omului, combaterea corupției și a dării de mită**, declarația nefinanciară poate include informații privind prevenirea abuzurilor în materie de drepturile omului și/sau privind instrumentele instituite pentru combaterea corupției și a dării de mită.
- Întreprinderile care fac obiectul prezentei directive pot recurge la cadrele naționale, la cadrele Uniunii, cum ar fi:
 - sistemul de management de mediu și audit (EMAS),
 - Pactul mondial al întreprinderilor (Global Compact) al Organizației Națiunilor Unite (ONU)
 - Principiile directoare privind afacerile și drepturile omului de punere în aplicare a cadrului „protecție, respect și remediere” al ONU
 - Orientările privind întreprinderile multinaționale ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE)
 - standardul ISO 26000 al Organizației Internaționale de Standardizare
 - Declarația tripartită de stabilire a principiilor privind întreprinderile multinaționale și politica socială a Organizației Internaționale a Muncii
 - Inițiativa de raportare globală sau alte cadre internaționale recunoscute.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Ce prevede Directiva 2014/95/UE și cui se aplică

- Directiva obligă “întreprinderile de interes public” cu peste 500 de angajați să publice o declarație nefinanciară care conține “informații privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și a dării de mită”.

Întreprinderile de interes public sunt definite în Directiva 2013/34/EU (art. 2) ca fiind:

- companiile listate la bursă;
- instituțiile de credit;
- companiile de asigurări;
- orice altă companie care, prin natura, mărimea sau statutul său, prezintă un interes public semnificativ.

La nivelul Uniunii Europene, în categoria de mai sus se încadrează aproximativ 6.000 de companii.

Declarație nefinanciară (D95/2014)

- (1) Întreprinderile mari care sunt entități de interes public și care, la data bilanțului, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 de angajați în cursul exercițiului financiar includ în raportul de gestiune o declarație nefinanciară care conține, în măsura în care acestea sunt necesare pentru înțelegerea dezvoltării, performanței și poziției întreprinderii și a impactului activității sale, informații privind cel puțin aspectele de mediu, sociale și de personal, respectarea drepturilor omului și combaterea corupției și a dării de mită, inclusiv:
- (a) o descriere succintă a modelului de afaceri al întreprinderii;
 - (b) o descriere a politicilor adoptate de întreprindere în legătură cu aceste aspecte, inclusiv a procedurilor de diligență necesară aplicate;
 - (c) rezultatele politicilor respective;

Declarație nefinanciară

- (d) principalele riscuri legate de aceste aspecte care decurg din operațiunile întreprinderii, inclusiv, atunci când este relevant și proporțional, relațiile sale de afaceri, produsele sau serviciile sale care ar putea avea un impact negativ asupra domeniilor respective și modul în care întreprinderea gestionează riscurile respective;
- (e) indicatori-cheie de performanță nefinanciară relevanți pentru activitatea specifică a întreprinderii.
- Dacă întreprinderea nu pune în aplicare politici în ceea ce privește unul sau mai multe dintre aceste aspecte, declarația nefinanciară oferă o explicație clară și motivată cu privire la această opțiune.
- De asemenea, declarația nefinanciară va conține, după caz, trimiteri și explicații suplimentare privind sumele raportate în situațiile financiare anuale.

Completări la Directiva 95/2014

2017 - Comisia Europeană a publicat orientări voluntare pentru companii cu privire la modul de raportare a informațiilor nefinanciare (denumite și „NFI”). [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=%20CELEX:52017XC0705\(01\)&from=RO](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=%20CELEX:52017XC0705(01)&from=RO).

- Publicarea de informații semnificative - ”semnificativ” însemnând acele informații a căror omitere sau prezentare eronată ar influența deciziile pe care utilizatorii le adoptă pe baza situațiilor financiare ale întreprinderii.
- Informațiile publicate trebuie să fie corecte, echilibrate și ușor de înțeles
- Informațiile publicate trebuie să fie strategice și prospective - să prezinte informații cu privire la modelul de afaceri al companiei, la strategie și la aplicarea acesteia și să explice implicațiile pe care informațiile respective le au pe termen scurt, mediu și lung.

Completări la Directiva 95/2014

2017 - Comisia Europeană a publicat orientări voluntare pentru companii cu privire la modul de raportare a informațiilor nefinanciare (denumite și „NFI”).

- Entitățile ar trebui să pună accentul pe necesitățile de informare ale părților interesate privite colectiv și nu pe preferințele părților interesate individuale sau atipice ori pe solicitări nejustificate de informații (părți interesate fiind investitori, angajați, consumatori, furnizori, clienți, comunități locale, autorități publice, grupuri vulnerabile, parteneri sociali și societatea civilă).
- Informațiile publicate trebuie să fie coerente (în concordanță cu alte elemente din raportul de management) și consecvente

2019 - ca parte a planului de acțiune privind finanțarea durabilă, Comisia Europeană a publicat recomandări suplimentare privind raportarea informațiilor legate de climă, care integrează recomandările Grupului operativ privind raportările financiare și nefinanciare legate de climă.

Completări la Directiva 95/2014

Nov. 2020 - Direcția Generală pentru Stabilitate Financiară, Servicii Financiare și Uniunea Piețelor de Capital (DG FISMA) a publicat „Studiul privind Directiva de raportare nefinanciară”. La nivel european există aproximativ peste 10.000 de companii care sunt obligate să pregătească declarații nefinanciare. Costurile administrative pentru furnizarea de raportări nefinanciare în cadrul NFRD sunt în medie de 82.000 EUR pe an.

2021 - European Financial Reporting Advisory Group publică două rapoarte: unul conține Propunerile pentru stabilirea standardelor relevante și dinamice ale UE de raportare a sustenabilității; al doilea propune o serie de modificări care asigură un proces mai riguros de respectare a standardelor de raportare, inclusiv o implicare a autorităților naționale și europene, precum și o includere a expertizei societății civile.

Propuneri de modificare a D. 95/2014

Aprilie 2021 - Comisia Europeană propune modificarea Directivei 95:

- extinde domeniul de aplicare la toate companiile mari și la toate companiile listate pe piețele reglementate (cu excepția microîntreprinderilor cotate); propunerea este să fie impus ca și criteriu de mărime toate companiile mari care îndeplinesc 2 ani consecutiv următoarele criterii: (a) peste 250 angajați și/sau (b) cifra de afaceri mai mare de 40 milioane EUR și/sau (c) total active mai mari de 20 milioane EUR.
- societățile să prezinte informații atât privind modul în care aspectele referitoare la sustenabilitate le afectează performanța, poziția și dezvoltarea (perspectiva aportului din exterior spre centru sau „outside-in”), cât și privind impactul pe care îl au asupra oamenilor și asupra mediului (perspectiva aportului din centru spre exterior sau „inside-out”);
- introduce cerințe de raportare mai detaliate;
- să publice informația nefinanciară ca parte a raportului administratorilor și să „eticheteze” digital informațiile raportate.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Calendar de modificare a D. 95/2014

28 noiembrie 2022 - a fost adoptată DIRECTIVA PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI de modificare a Regulamentului (UE) nr. 537/2014, a Directivei 2004/109/CE, a Directivei 2006/43/CE și a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește raportarea privind durabilitatea de către întreprinderi (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-35-2022-INIT/ro/pdf>)

Se publică în Jurnalul Oficial al UE și intră în vigoare la 20 de zile de la publicare.

Statele membre au la dispoziție 18 luni ca să o integreze în legislațiile naționale

2023: se va aplica primul set de standarde privind raportarea de sustenabilitate

2024: se va aplica și al doilea set de standarde privind raportarea de sustenabilitate (care vor fi adoptate la nivelul UE până la 31 octombrie 2023)

2026: se va aplica setul de standarde privind raportarea de sustenabilitate pentru companii mici și mijlocii (care vor fi adoptate la nivelul UE până la 31 octombrie 2023)

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Legislație românească

- HG nr.722/2016 aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din OUG nr.109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice
- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice aprobată cu modificări prin Legea nr.111/2016
- LEGE nr.111 din 27 mai 2016 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice
- Obligația întocmirii acestei declarații se adresează „entităților care, la data bilanțului, depășesc criteriul de a avea un număr mediu de 500 de salariați în cursul exercițiului financiar”. (Ordinul MF 3456/2018)

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

Ce înseamnă ESG

- ESG = Environmental, Social and Governance - Mediu, Inițiative Sociale și Guvernare corporativă - se referă la toate riscurile și oportunitățile care ar putea afecta capacitatea unei companii de a crea valoare pe termen lung: de la aspecte sociale precum practicile de muncă ale unei companii, gestionarea talentelor, siguranța produselor și securitatea datelor, la chestiuni de guvernare precum diversitatea consiliului de administrație, salariile executivilor și etica afacerilor.

Sept. 2020 - Raportul PwC privind percepția ESG în rândul directorilor de companii din România

- 45% dintre respondenti au raportat ca subiectele ESG se afla in mod curent pe agenda consiliilor lor;
- 50% dintre directori considera ca prezentarea aspectelor legate de ESG ar trebui sa fie o prioritate pentru management (față de 30% în 2019)
- 67% dintre directori considera ca aspecte precum schimbarile climatice ar trebui luate in considerare la elaborarea strategiei companiei.
- 84% dintre respondenti au fost de acord ca organizatiile ar trebui sa faca mai mult pentru a promova diversitatea la locul de muncă;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

ESG vs. CSR

- CSR se referă mai degrabă la aspecte sociale, în timp ce ESG acoperă și aspecte de mediu și de guvernanță.
- CSR este axat pe relații comunitare și externe, în timp ce ESG are în vedere și aspecte sociale interne precum sănătatea și siguranța, condițiile de muncă și formarea, atât în cadrul operațiunilor proprii ale societății, cât și pe lanțul de aprovizionare.
- CSR se folosește adesea în legătură cu activități filantropice sau cel puțin cu acele activități care nu sunt legate de procesele comerciale de bază.
- ESG poate fi cuantificat mai ușor decât CSR
- (sursa: **Ghidul BVB privind raportarea ESG**, disponibil la https://bvb.ro/info/Rapoarte/Ghiduri/Ghid_privind_raportarea_ESG.pdf)

ESG și guvernanta

- Guvernanta se referă la sistemul prin care este gestionată și după care funcționează o organizație, precum și la mecanismele prin care se antrenează răspunderea firmei și a angajaților acesteia.
- În contextul ESG, guvernanta poate fi împărțită în două domenii principale: guvernanta corporativă și etica în afaceri (sau conduita profesională responsabilă).
- ESG nu reprezintă un set de considerații de sine-stătătoare, separat de toate celelalte aspecte operaționale și strategice ale organizației. Aspectele ESG fac parte integrantă din modul de funcționare al societăților și din modul de menținere a relevanței lor operaționale.

Societate civilă

- Sensul comun al termenului de societate civilă ne conduce la ideea că aceasta reprezintă o societate a cetățenilor. Etimologic, termenul provine din limba latină - *societas civilis*.
- Societate civilă = al treilea sector
- Societatea civilă este un spațiu al propriei organizări voluntare și bazate pe interesele a cetățenilor. Organizațiile constituite astfel (asociații, inițiative, grupuri de autoajutorare, sindicate etc.) împlinesc dezideratul democrației sociale: înfăptuirea libertății în și prin societate.
- Societatea civilă înseamnă un întreg sistem de structuri care permit cetățenilor noi roluri și relații sociale, prin diferite modalități de participare la viața publică; înseamnă responsabilitatea cetățenilor unei societăți de a expune anumite atitudini și a desfășura acțiuni legate de participarea la viața comunității, la societate și guvernarea democratică.

Implicare civică – responsabilitate civică

- Implicarea civică se referă la persoane individuale și cuprinde o multitudine de activități desfășurate în scopul binelui comun, dezvoltarea comunității și în calitate de membri ai unor organizații, precum și activități politice neconvenționale.
- Implicarea civică exprimă relația dintre implicare și atributul de cetățean; noțiunea ne permite să înțelegem atributul cetățeniei ca pe o dimensiune autonomă a implicării de cele mai diferite tipuri – politică, socială și comunitară.
- În ce măsură oamenii, prin acordarea unor libertăți pozitive, devin efectiv capabili să participe activ la democrație și societatea civilă?

Implicare civică – responsabilitate civică

„Societatea civilă” nu este un construct rigid, ci se bazează pe o configurație mereu în schimbare a unor actori, acorduri voluntare, concepte și asocieri.

Exemple de instituții ale societății civile:

- organizații nonguvernamentale (asociații, fundații)
- organizații comunitare, asociații profesionale
- cluburi civice, organizații filantropice
- sindicate
- cluburi sociale și sportive
- instituții culturale, organizații religioase
- mișcări ecologiste
- media

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020*

